በቦሌ ክ/ከተማ የወረዳ **03** አስተዳደር ዋና ስራ አስፊጻሚ አዲስ አበባ

ጉዳዩ፡- ውሣኔ እንዲሰጥ ስለመጠየቅ

<u>አከራይ</u>፡- አሳዬ ብርሃኦ፣ወረዳ 03፣ ቀጠና 17 ብሎክ 2፣ የቤትቁጥር 138 ተከራይ፡- ወ/ሮ ሔለን ዓለማየሁ ፣ቂርቆስ ክ/ከተማ፣ የቤት ቁጥር545 የአቤቱታው ፍሬ ጉዳይ፡-

1. በቦሌ ክ/ከተማ ፣ ወረዳ 03 ቀጠና 17 ብሎክ 2፣ ሰፊሩ ይልማ ስጋቤት ተብሎ ከሚጠራው ድርጅት ፊትለፊት የሚገኘውን የአከራይ ንብረት የሆነውን የቤት ቁጥር 138 ለ3 ተከራይ ለንግድ ስራ አገልግሎት ለመጠቀም በውል ቁጥር ቅ8/000292/3/2015 ሐምሌ 15 ቀን 2015 ዓ.ም በሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አገልግሎት ቅርንጫፍ 8 ጽ/ቤት አከራይና ተከራይ ቀርበው ከሐምሌ 1/2015 ዓ.ም እስከሰኔ 30 ቀን 2017 ዓ.ም ለ2 ዓመታት ብቻ የሚቆይ ውል ተፊራርመዋል።

2. ተከራይ ከላይ ለተጠቀሰው ቤት በወር ብር 25,000/ሃያ አምስት ሺህ /ተርን ኦቨር ታክስ ጨምሮ ለአከራይ ሊከፍል ተስማምቷል።

3. ተከራይ ቤቱን ከአከራይ ከተረከቡ በኃላ ህጋዊ ባለቤቴ ነው የሚሉትን አቶ ሁሴን አሚን አልሳክር የተባለ ግለሰብ በኃላፊነት ስራውን እንዲቀጥል አድርገዋል። አቶ ሁሴን አሚን የቤቱን የውስጥ አሰራርና ስፋት ካጠና በኃላ አከራይ ለሌላ ጉዳይ በመጠባበቂያ መልክ ተዘግተው የተቀመጡ ሁለት ክፍሎችን ተመልክቶ ስራውን በስፋት ለመስራት እንዲችል የውስጥ ግድግዳ አፍርሶ ከተከራየው ቤት ጋር ለማገናኘት በየወሩ ብር 15,000/አስራ አምስት ሺህ/ በነበረው ብር 25,000 ላይ ጨምረን ብር 40,000.00/ ለአከራይ እንከፍላለን ሲሉ ከባለቤቱ ጋር ተማክረው አሳወቁኝ።

4. አከራይም የተዘጉ ክፍሎች የኋላ ግድግዳ ፌርሶ አሁን እየኖርኩበት ካለው ቤት ጋር እስከሚካተት ድረስ ከተከራይ ጋር የተደረገው የመጀመሪያው ውል ተሻሽሎ ብር 40,000/አርባሺህ/ በየወሩ ተከራይ እየከፌለ እንዲገለገልበት ተስማምቼ ነበር።

5. ተከራይና አከራይ አቶ አደም ሁሴን የተባለ የተከራይ ሰራተኛ በአረበኛ አስተርጓሚነት በተገኘበት ስብሰባ ተከራይ በውሉ ላይ ያልተካተተውን ብር 15,000/አስራ አምስት ሺህ/ የውል ማሻሻያ ተጠይቆ እንዲራርም ከተስማማን በኋላ ተከራይ የተለያዩ ምክንያቶችን እየሰጠ እና ጊዜውን እያራዘመ አዘናግቶኛል።

6. ወርሃዊ ክፍያውን በተመለተ ተከራይ በፌለጉትና በሚመቻቸው ሁኔታ ውሉን ሳይጠብቁ አከራይ በሰጣቸው የባንክ ሒሳብ ቁጥር በወር ብር 4000/አርባ ሺህ ብር/ ስሌት እያስገቡ ቆይተዋል።

7. የሁለት ዓመት የኪራይ ውል ሊጠናቀቅ 3ወራት ሲቀረው ተከራይ ቤቱን ሰኔ 30/2017 ዓ.ም እንደሚለቅ

በቃል ደጋግሜ አሳውቄአለሁ።

አከራይ ቤቱን ለሌላ አገልግሎት ለማዋል እንደምፌልገውና ተከራይም መቀጠል እንደማይችሉ ሲያረጋግጡ የወር ኪራዩንበወቅቱ ላለመክፌልና የውሃ ሒሳብም ገቢ ላለማድረግሞክረው ነበር። ይሁንና ተከራይ በውላችን መሠረት ግዴታውን ለመወጣት ፌቃደኛ አለመሆኑን አከራይ አውቆ ለወረዳው አስተዳደር በማመልከት ተከራይ የ10 ቀን የጊዜ ገደብ ተሰጥቶት እንዲከፍል ተደርጓል።

- 8. ከላይ በተጠቀሰው የኪራይ ውል አንቀጽ 2 ተ.ቁ 2.6መሠረት ‹‹ተከራይ የቤት ኪራይ ውል እንዲታደስለት ከራለገ የውል ዘመኑ ከማለቁ ከአንድ ወር በፊት በጽሑፍወይመ በቃል ይጠይቃል። በጽሑፍ ወይም በቃል ካልጠየቀ ቤቱን እንደሚለቅ ተገምቶ የውል ዘመኑ ባለቀበት ቀንይለቃል። ›› በማለት በግልፅ ውሉ ያረጋግጣል። ስለዚህ ተከራይ በቃልም ሆነ በጽሑፍ ስላላመለከተና የውል ዘመኑም ያለቀው ሰኔ 30/2017 ዓ.ም ስለሆነ ተከራይ ቤቱን በተረከበበት ሁኔታ አስተካከሎና አድሶ እንዲለቅ ህግ ሊያስገድደው ይገባል። ተከራይ የውል ዘመኑ ካለቀበት ጊዜ ጀምሮ መንግስት ሊያገኝ የሚገባውን ግብርና አከራይም ሊያገኝ የሚገባውን ገቢ አንዲክፍል እንዲወስንለኝ።
- 9. ተከራይ የውል ዘመኑ ሲያልቅ በገባው ውል መሠረት ቤቱን እንዲለቅ ሲጠየቅ ‹‹ከተከራየሁበት የወር ክፍያ ብር 25,000/ሃያ አምስት ሺህ/ በተጨማሪ በየወሩ ብር 15,000/አስራ አምስት ሺህ/ በአከራይ የባንክ ሂሳብ ቁጥር በብድርመልክ ለሁለት ዓመት ያስገባሁ ስለሆነ ሒሳቡ ተይዞልኝ ከቤት ልወጣ አይገባም ሲል ለወረዳ 3 አስተዳደር ገልጿል።

ይሁንና የተዋዋሉበት ውልና ሌላም ማስረጃ ካለው ሲጠየቅ በየወሩ ብር 40,000.00/ አርባ ሺህ / ሊከፍል የሚገባውን ሒሳብ እያሰላ የተለያየ መጠን ያለው ገንዘብ በአከራይ ባንክ ሒሳብ ደብተር በተለያየ ጊዜ ማስገባቱን በእጁ የያዘው የባንክ ስቴትመንት ያሳያል።

- 10. አክራይም በወቅቱ ውሉ እንዲሻሻል ለማድረግ ተክራይን በተደጋጋሚ ጠይቆ ዛሬ ነገ እያለ ጊዜውን እያራዘመ ሲቀጥል አክራይም ተዘናግቶ ለጉዳዩ ትኩረት ሳይሰጥ መቆየቱ ሰህተት ከመሆኑም አልፎ ተክራይ በኪራይ መልክ ወደ ባንክ ያስገባውን ተጨማሪ ገንዘብ የግሉና በብድር መልክ ወደባንክ ያስገባሁት ነው እንዲል ክፍተት ፊጥሮለታል።
- 11. ተከራይ ቤቴን ላለመልቀቅና የቆይታውን ጊዜ ለማራዘም እንጂ በአከራይ የባንክ ሂሳብ ደብተር *ያ*ስገባው ሙሉ በሙሉ የወር ኪራይ ሒሳብ መሆኑን ከባንክ ስቴትመንትም ሆነ አኰራባች ተከራዮችን እና የራሱን ሠራተኞች ጠይቆ ማረጋገጥ የቻላል።
- 12. አከራይና ተከራይ በገባነው ህጋዊ ውል መሠረት ተከራይ ቤቱን ለአከራይ አስረክቦ እንዲወጣና የመንግስት ግብር ያልተከራለበት የወር ኪራይ ሒሳብ ገቢዎች እንዲያውቀው ሆኖ አከራይም ሆነ ተከራይ የሚራለግብንን ግብር እንድንከፍል እንዲደረግ በማክበር አመለክታለሁ።

አመልካቸ

አሳየ ብርሃኑ